SIMULACE JAKO VÝUKOVÁ METODA Z POHLEDU STUDENTŮ LÉKAŘSKÝCH OBORŮ

SIMULATION AS A TEACHING METHOD
FROM THE PERSPECTIVE OF MEDICAL STUDENTS

Lukáš Plch

Klíčová slova: *simulace, medicínská pedagogika, studenti lékařských oborů, fenomenografie, vnímání*
Keywords: *simulation, medical education, medical students, phenomenography, perception*

Cíle v ČJ

V současné české didaktice se častěji pracuje se hrou jako s výukovou metodou než se simulací. Přitom ve vysokoškolském prostředí je v některých oborech simulace zcela nezbytným prostředkem, jak umožnit studentům prakticky si osvojit dovednosti nezbytné pro jejich budoucí profesi. S ohledem na tyto zkušenosti vzniká potřeba reflexe uchopení simulace jako výukové metody v zahraničí a možnosti zkoumání její efektivity. Cílem příspěvku je shrnout dosavadní poznatky a s ohledem na moje působení na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity (LF MU) načrtnout výzkumný projekt mezi tamějšími studenty.

Teoretická východiska v ČJ

V lékařských oborech je simulace zcela nezbytnou a běžně realizovanou výukovou metodou, při které si studenti osvojují různé léčebné postupy bez ohrožení zdraví a života pacientů. Rovněž se při ní učí řešení krizových situací a týmové spolupráci včetně komunikačním a psychomotorickým dovednostem. Jedná se o tzv. simulační učení (Simulation-Based Medical Education) vycházející z teorie zkušenostního učení Davida Kolba (Experiential Learning Theory). V případě tohoto výzkumu simulačního učení je vnímání chápáno jako kognitivní proces, který je nezbytnou součástí systému utváření znalostí konkrétním subjektem edukace v prostředí terciárního vzdělávání.

Posuzování role vnímání v celém procesu tvorby znalostí je pak založeno na 3P Model of Student Learning spočívající v mentálním znázornění toho, co vstupuje do procesu učení vysokoškolských studentů a na základě čeho se dají predikovat jejich studijní výsledky.

Metodologie v ČJ

Pro výzkum simulace jako výukové metody je zvolena fenomenografie jako kvalitativní design, poprvé popsaný Ferencem Martonem, zaměřený na to, jak studenti vnímají své zkušenosti a utvářejí své porozumění. Předmětem výzkumu není fenomén jako takový, ale jeho prožívání subjekty edukace, kterými jsou v tomto případě absolventi simulačních kurzů první pomoci na LF MU. Technikou sběru dat při výzkumu budou hloubkové polostrukturované rozhovory typické pro fenomenografický výzkum.

Závěry v ČJ

Dosavadní studie shledávají simulaci efektivní výukovou metodou v lékařských oborech, ale nezabývají se otázkou jejího dalšího zefektivnění. Protože se tím současná česká ani zahraniční didaktika dosud nezabývala, je žádoucí realizovat výzkum, jak studenti vnímají skupinovou simulaci krizové situace s využitím standardizovaných pacientů a klinického scénáře. Výsledky umožní identifikovat emoční roviny učení, vnímání komunikace s vyučujícími a ostatními studenty či přijetí zpětné vazby z debriefingu. Výzkum je realizován v rámci mého disertačního projektu na Ústavu pedagogických věd FF MU.

Souhrn příspěvku v AJ

The contribution introduces research which aims to explore and describe how medical students perceive simulation as a learning method. Simulation-Based Medical Education is based on Experiential Learning Theory (ELT) created by David Kolb. Simulations per se are considered its hands-on modalities. Phenomenography was chosen as qualitative research design, focusing on ways in which students perceive their own learning experience and create knowledge. Data will be collected via semi-structured interviews with Medical students and students of Dentistry at the Faculty of Medicine, Masaryk University, who have completed simulation courses in first aid. The results should contribute towards a better understanding of the ways in which simulations enter the learning process of a specific group of students, followed by the design of more efficient simulation teaching methods.

Bibliografie

Aggarwal, R., Mytton, O. T., Derbrew, M., Hananel, D., Heydenburg, M., Issenberg, B., MacAulay, C., Mancini, M. E., Morimoto, T., Soper, N., Ziv, A., & Reznick, R. (2010). Training and simulation for patient safety. *Quality and Safety in Health Care, 19*(Suppl 2), i34–i43. https://doi.org/10.1136/qshc.2009.038562

Kolb, A. Y., & Kolb, D. A. (2009). Experiential Learning Theory: A Dynamic, Holistic Approach to Management Learning, Education and Development. In *The Sage handbook of management learning, education, and development* (pp. 42–68). Los Angeles, CA: SAGE Publications.

Marton, F. (1981). Phenomenography — Describing conceptions of the world around us. *Instructional Science, 10*(2), 177–200. https://www.ida.liu.se/divisions/hcs/seminars/cogsciseminars/Papers/marton_-_phenomenography.pdf